

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԱՅՑԸ ՀՈՌՄԻ ՊԱՊԻՆ

Երեքշաբթի, 10 Դեկտ. 1996ին, Ամենայն Հայոց Հայրապետ, Ն. Ս. Օծու-թին Տ. Տ. Գարեգին Ա. Կաթողիկոս ժամանեց ազգային բարերար Տիար Վաչե Մանուկեանի տրամադրած անձնական ինքնաթիռով Հոռմի օդակայան, եւ համաձայն Վեհափառ Հայրապետի եւ Հոռմեական եկեղեցւոյ Պետին կողմէ նշանակուած կարգադիր յանձնախումբերու յայտագրին, դիմաւորողներու շփախումբը ինքնաշարժերու քափօրով առաջնորդուեցաւ դէպի վատիկան, պաշտօնական հիւրերու համար նորակառոյց Սանթի Մարթի արդիական բնակարան համալիրը, ուր Վեհափառ Հայրապետը եւ իրեն ընկերացող պատգամաւորութիւնը հիւրասիրուեցան մինչեւ 14 Դեկտ. իրենց կեցութեան ընթացքին:

Նոյն երեկոյին, գոյգ Հովուապետները ունեցան նաեւ իրենց առանձին հանդիպումը, ապա ընդունելութեան սրահին մէջ Վեհափառ Հայրապետը Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս Պօղոս Բ. Պապին ներկայացուց Հայ Եկեղեցւոյ պատգամաւորութիւնը յանձինս Երուսաղէմի Պատրիարք Թորգոմ Արք. Մանուկեանի, Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարք Գարեգին Արք. Գազանեանի, Միացեալ Նահանգաց Արեւելեան եւ Արեւմտեան թեմերու Առաջնորդներու՝ Խաժակ Արք. Պարսամեանի եւ Վաչե Արք. Յովսէփեանի, կեդրոնական Եւրոպայի Հայրապետական Պատուիրակ Մեսրոպ Արք. Գրիգորեանի, Արժիւթինայի թեմի Առաջնորդ Դիսակ Արք. Մուրատեանի, Բարիզի Առաջնորդ եւ Արեւմտեան Եւրոպայի Հայրապետական Պատուիրակ Դիւտ Արք. Նազգաշեանի, Պոլիսէն Մեսրոպ Արք.

Մուքաֆեանի, Երուսաղէմէն Սահակ Արք. Մաշալեանի, Էջմիածնէն Արտակ Արք. Տիգրանեանի, եւ Հոռմի մէջ Միքայէլ Վրդ. Աջապահեանի եւ Միքայէլ Սրկ. Յնտիֆեանի:

Զորեքշաբթի առաւօտ, 11 Դեկտ., ժամը 11ին, Հայոց Հայրապետը ընկերացաւ Սրբազան Պապին, մուտք գործելով Պօղոս Զ.ի հանդիսասրահը, ուր 4000 ուխտաւորներ աշխարհի ամէն կողմերէն հաւաքուած էին, Պապին շաքաթական այս հանդիպումին համար: Սրբազան Պապը իր խօսքին մէջ ներկայացուց Հայոց Հայրապետը եւ անոր այցելութեան նպատակը: Բեմին վրայ տեղ գրաւած էին Հայ պատգամաւորութեան անդամները, որոնք փակման օրհնութենէն առաջ երգեցին «Հայր Մեր»ը:

- Նոյն երեկոյին Վեհափառ Հայրապետը եւ պատգամաւորութիւնը մասնակցեցան պաշտամունքին, որ կազմակերպուած էր Սէյնթ Էնիտէօ Երիտասարդաց Միջազգային ընկերակցութեան կողմէ, տասը տարիներէ ի վեր «խաղաղութեան Համագումարներ» կազմակերպող: 1995 Օգոստոսին համագումարը տեղի ունեցաւ Երուսաղէմի ժառանգաւորաց Վարժարանի սրահին մէջ, որուն մուտքի պարտէզին մէջ ձիթենիի երեք ծառեր տնկուեցան միաստուածեան կրօններու անունով:

Պաշտամունքէն եւ Վեհափառ Հայրապետի ֆրանսերէնով տուած հոգեւոր պատգամէն յետոյ, ընկերակցութեան մատուոյն-կեդրոնին մէջ ընթրիք սպասարկուեցաւ հիւրերուն:

Հինգշաբթի, 12 Դեկտ., Վատիկանի Արեւելեան Ուսմանց կեդրոնին մէջ կազմակերպուած էր «Հայ եկեղեցւոյ

Աստուածաբանութեան եւ Պաշտամունքին» նուիրուած յայտագիր մը աստուածաբան, ծիսագէտ եւ պատմագէտ դաստիարակներու մասնակցութեամբ: Յայտագրի վերջաւորութեան, Վեհափառ Հայրապետը ներկայացուց Հայ Եկեղեցւոյ Աւանդութիւնը՝ իբրեւ կենդանի եւ կենսատու աւանդ, եւ Հաստատութեան կողմէ պարգեւատրուեցաւ լատիններէն գրուած վկայագրով մը, իբրեւ Աստուածաբան եւ դաստիարակ:

Ընթրիքէն յետոյ, Վեհափառ Հայրապետ եւ հիւրերը առաջնորդուեցան Ռուսիոյ մը սրահը, հանդիպելու համար Ուղղափառ եւ կաթոլիկ եկեղեցիներու աստուածաբանական ուսանողներու եւ հոգեւորականներու հետ, որոնց մէջ ունին Հայ եկեղեցւոյ վարդապետ եւ սարկաւագ երկու ուսանողներ:

Ուրբաթ, 13 Դեկտ., առաւօտուն Վեհափառ Հայրապետը նախ առանձին տեսակցութիւն ունեցաւ Սրբազան Պապին հետ: Ապա՝ Հայ Պատուիրակութեան եւ կաթոլիկ հոգեւորականներու ներկայութեան, հոգեւոր պետերը իրենց սրտի խօսքը արտայայտեցին այս պատմական հանդիպումին առիթով: Յետոյ, Քարտինալ Էդուարտ Քասսիքի, Նախագահը Քրիստոնէական Միութեան Պապական խորհուրդին, կարդաց Միացեալ Յայտարարութիւնը, որմէ երկու օրինակներ ստորագրուեցան Սրբազան Պապին եւ Ամենայն Հայոց Հայրապետին կողմէ, մէկական օրինակ իւրաքանչիւրին համար:

– Նոյն կէսօրին Ամենայն Հայոց Հայրապետը ճաշին հիւրն էր Սրբազան Պապին, ընկերակցութեան նշանակելով Սրբազան Պատրիարքներուն, Արքայի Առաջնորդ Տ. Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեանի, եւ այցելութեան կարգադիր Յանձնախումբէն Քարտինալ Քասսիքիի եւ Տ. Խաժակ Արք. Պարսամեանի:

– Նոյն երեկոյին Վեհափառ Հայրապետին եւ հիւրերուն ի պատիւ ճաշկերոյթ տրուեցաւ Գոլոմպոս Պանդոկին մէջ, հրաւերովը Վատիկանի մօտ Հայ Դեսպանատան Փոխ Հիւպատոս Մարիամ Էրեմեանի եւ Իտալիոյ Հայկական դեսպանատան Հիւպատոս Գագիկ Պաղտասարեանի: Հրաւիրեալներուն մէջ էին կրօնական համայնքներու ներկայացուցիչներէն, բազմաթիւ երկիրներու հիւպատոսներ եւ Հայկական համայնքէն ներկայացուցիչներ:

Կարգադիր Յանձնախումբի կազմած ժամանակացոյցին համաձայն, Վեհափառ Հայրապետը եւ իրեն ընկերացող պատգամաւորութիւնը, նաեւ Վեհին անձնական մասնագէտ բժիշկներէն սրտաբան Յարութիւն Մխնեան եւ Ռաֆֆի Յովհաննէսեան, իրենց տիկիններով (Միացեալ նահանգներէն) եւ Տէր եւ Տիկին Հայկ Տիտիգեան (Լոնտոնէն), Դեկտ. 10-14 օրերուն, բացի Սրբազան Պապին հետ տեսակցութիւններէն եւ հրապարակային հանդիպումներէն, այցելեցին Հռոմի մէջ գոյութիւն ունեցող պատմական տաճարներ, Վատիկանի մատենադարանը, Սիսթին Մատուռը, Թանգարանը, Հայկական Լեւոնեան Ընծայարանը, եւ այլ տեսարժան վայրեր:

– Շաբաթ կէսօրէ յետոյ, Վեհափառ Հայրապետը հրաժեշտ առաւ Վատիկանէն, եւ Հռոմի օդակայանէն մեկնեցաւ, իր Հայրապետական այցելութիւնը տալու Միլանօ քաղաքի Ս. Քառասնից Մանկանց Հայց. Եկեղեցւոյ համայնքին եւ Վեներաբլի Ս. Ղազարու վանքի Միսիթարեան Միաբանութեան: